

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 30605-04-14 סקואשוילי ואח' נ' משרד הפנים ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט דר' מנחם רניאל

עותרים **1.** קסניה סקואשוילי
2. NATALIA IAREMENKO

נגד

משיבים **1.** משרד הפנים
2. שר הפנים

החלטה

בתום ישיבת יום 12.5.14, הודעתי על החלטתי לדחות את העתירה, וכי נימוקי הדחייה ישלחו לצדדים בדואר. אלה נימוקי לדחיית העתירה.

העתירה הוגשה על מנת להורות למשיבים להחיל על העותרות את ההליך המדורג להסדרת מעמדם של ידועים בציבור של אזרחי ישראל בהתאם לנוהל הטיפול במתן מעמד לבני זוג של ישראלים, לרבות בני אותו מין, לאלתר, ולקבוע כי המשיבים יימנעו מכל תהליך של הרחקה או מעצר של העותרות 2 עד למתן החלטה אחרת. באופן ספציפי, הוגשה העתירה בהתייחס להחלטת רשות האוכלוסין וההגירה מיום 9.3.14, לדחות את הערר שהגישה העותרת 1 ביום 17.2.14, על החלטת הרשות מיום 16.1.14.

תחילה, יש לציין, כי לעתירה צורפו מסמכים רבים בשפה הרוסית. בהחלטתי מיום 22.4.14 ציינתי שאיני שולט בשפה זו, ואין זו חובתי לקרוא בשפה זו. על כן, ככל שהעותרות מבקשות להסתמך על מסמכים בשפה הרוסית, יגישו לבית המשפט ולמשיבים תרגום מוסמך שלהן לעברית עד יום 29.4.14. העותרות לא הגישו תרגום של כל המסמכים אלא רק של מכתבי המלצה שנאמר בהם שנכתבו ביום 12.4.14. לטענתם, הרשות יודעת לקרוא את המסמכים ברוסית, ולכן אינם צריכים לתרגם את המסמכים כאשר הם מגישים אותם לבחינת בית המשפט. כאמור, העתירה הוגשה בגין

החלטה מיום 9.3.14 ומוכן שמכתבים מיום 12.4.14 לא עמדו בפני הרשות שעה שהחליטה חודש קודם לכן. ב"כ העותרות הסביר שהמסמכים שהגישו העותרות לא היו בידיהן, בעת הגשת העתירה ב- 22.4.14, ולכן הגישו מכתבים "משוכתבים", כלשונו, במקום המכתבים שהוגשו בשעתו לרשות. הסבר זה לא נתמך בתצהיר כלשהוא. כעולה מהדיון בפני, לאחר שב"כ העותרות פנה לרשות לקבלת העתק המסמכים ביום 10.4.14, קיבל העתק המסמכים, ובהם מכתבי ההמלצה, ביום 23.4.14, מייד לאחר הפסח. ב"כ העותרות לא הגיש לבית המשפט את המכתבים המקוריים שעמדו בפני הועדה, או העתק שלהם, אלא הסתפק בהגשת מכתבים משוכתבים שנעשו חודש לאחר החלטת הרשות. אין בדעתי להסתמך על מכתבים שנכתבו חודש לאחר ההחלטה כדי לבחון את ההחלטה, ועל כן לא אדון בשאלה מי הגורם המוסמך שתירגם את המכתבים, ומדוע מופיעים בתוך התירגום טיעונים והסברים שאין ספק שלא היו חלק מהמכתבים גם כאשר נכתבו לאחר החלטת הועדה.

העותרת 1 היא אזרחית ישראל, ומכירה את העותרת 2, אזרחית רוסיה, מילדות, בהיות המשפחות שכנות בצ'ליאבינסק. העותרת 2 מבוגרת מהעותרת 1 בכ- 12 שנה. הקשר ביניהן חודש ב- 2011. אותה עת ניהלה העותרת 1 קשר זוגי עם גבר ישראלי. בקיץ 2012 נפרדה מבן זוגה ונסעה לבקר את הוריה. אז פגשה את העותרת 2. לאחר חזרתה של העותרת 1 ארצה, המשיכו להתכתב. באוגוסט 2012 ביקרה העותרת 2 בישראל ובמשך כשבועיים, כך לטענתם, חיו בחדרה של העותרת 2 בצפת ובילו יחדיו, ואז החלו בקשר זוגי. העותרות המשיכו להתכתב, ובדצמבר 2012 ביקרה העותרת 2 שוב בישראל. במרץ 2013 ביקרה העותרת 2 ברוסיה. לטענת העותרות בעתירה, בחודש הראשון חיו יחדיו בדירה ששכרו, ולאחר חודש עברו לגור אצל משפחותיהן, שאינן מודעות לקשר ביניהן, עקב התנגדותן ליחסים הומולסביים. לדברי העותרות בעתירה, העותרת 1 הביאה מישראל שתי טבעות אירוסין והציעה לעותרת 2 להתארס עימה והעותרת 2 הסכימה.

ב- 12.8.13 הגיעה העותרת 2 לארץ, והחלה לגור עם העותרת 1 בדירה ברחוב הבנקים בחיפה. שבוע לאחר מכן, ב- 19.8.13, הגישה העותרת 2, שהיתה בידה אשרה ב/2 בתוקף עד 12.11.13, בקשה להחלפת סוג האשרה ל-ב/1 וטענה שהעותרת 1 היא בת זוגה. הבקשה החלה להידון לפי נוהל טיפול במתן מעמד של בני זוג של ישראלים, לרבות בני אותו מין. בהתאם לאותו נוהל, הועברה הבקשה לחוות דעת לשכת הקשר – נתיב, אשר ביום 14.10.13 המליצה "להחלטת משרד הפנים", כאשר בהערות הופיעו מילים אלה: אינה זכאית ק השבות. רווקה. הגיע מלווה ע"י (העותרת 1) התרשמות שלילית. יש לבדוק את טיב הקשר. ממליצים לא למהר במתן מעמד".

עוד לפני החלטת הרשות, ביום 1.11.13, הגישה העותרת 2 בקשה להארכת רשיון ישיבה ב/2 שעמד להסתיים ב- 12.11.13. הפעם לא מילאה פרטי בת זוג. החלטת הרשות, בבקשה להארכת תוקף ב/2 מיום 1.11.13, שניתנה רק ביום 16.1.14, היתה "ב/2 עד 12.5.14".

ביום 25.12.13, לאחר שימוע שנערך לעותרות, והתייחס לבקשה מיום 19.8.13, שהיא בקשה להחלפת אשרה, ניתנה החלטת הרשות ביום 25.12.13, בה נאמר שצורפו תמונות מיילים וחווה שכירות כהוכחה לקשר, אך לא צורפו הוכחות על קיום תא משפחתי, כגון חשבונות משותפים, חשבון בנק שוטף, הסכם ממון וכדומה. כמו כן נאמר שהעותרת 2 נכנסה לישראל באוגוסט ולכן מדובר בתקופת שהות קצרה שאינה מספקת לצורך קבלת החלטה והוכחת קיום התא המשותף הנטען. נמר עוד, כי מהממצאים שעלו בתשאול ולאור חוות דעת לשכת הקשר נתיב, ורשות האוכלוסין, הוחלט בשלב זה להעניק לעותרת 2 רשיון שהייה כתיירת לחצי שנה, ובתום תקופה זו תבחן הבקשה שנית לפי הממצאים שיעמדו לרשות הרשות. העותרות זומנו ליום 12.1.14.

ביום 7.1.14 כתבה העותרת 1 לרשות, כי העותרת 2 לא יכולה לפתוח חשבון בנק עקב מעמדה בארץ, ולא להיות שותפה לחשבונות, וכך גם לגבי הסכם ממון. "אכן נטליה נכנסה לישראל רק באוגוסט 2013 ומדובר בתקופת שהות קצרה שאינה מספקת את דרישותיכם, אך כוונתינו היא להמשיך ולחיות ביחד בעתיד הרחוק ולקיים חיים משותפים לכל דבר". היא הביעה נכונות להגיע ביום 12.1.14. מאליו מובן, שהעותרות לא ערערו ואף הסכימו להחלטה מיום 25.12.13.

כאמור, ביום 16.1.14 ניתנה החלטה בבקשה להארכת תוקף ב/2 מיום 1.11.13. ביום 17.2.14 הגישו העותרות ערר על ההחלטה וטענו שהביאו את כל המסמכים שביכולתם להביא בנסיבות הענין, והן מבקשות להיות יחד כי אין להם חיים אחת בלי השניה. "עשינו כל מה שביקשתם, רק בבקשה תיתנו לה רשות לעבוד כאן ולהתקיים".

ביום 9.3.14 ניתנה תשובה לערר, לפיה הערעור נבחן, וממכלול הנתונים לא התרשמה הועדה הלשכתית שדנה בערר שמדובר בקשר זוגי. עד לא מזמן ניהלה העותרת 1 מערכת זוגית ארוכה עם גבר ולא הוצגו הוכחות מספיקות לקיום התא המשפחתי המשותף הנטען. כמו כן, בהתייחס לבקשה להסדיר אפשרות עבודה לעותרת 2, נאמר שאין מטרת נוהל חיים משותפים להסדיר רשיון עבודה לזר, אלא רשיון העבודה הוא פועל יוצא של הנוהל לאחר שהוכח קיום הקשר ואושר התחלת ההליך. על כן, נאמר כי הערעור נדחה. לעותרת 2 רשיון שהייה כתיירת עד 12.5.14 ולאחר מועד זה עליה לעזוב את הארץ. על החלטה זו הוגשה העתירה.

אני דוחה את טענת העותרות, כאילו ההחלטה נגועה בשיקולים זרים, בכך שהיא מסתמכת גם על חוות דעת לשכת הקשר. הפנייה לחוות דעת לשכת הקשר מחוייבת על פי נוהל חיים משותפים לגבי יוצאי רוסיה. גם ב"כ העותרות הסכים לכך, אלא שלדעתו כל תפקידה של לשכת הקשר לבדוק את המסמכים. לא ראיתי הגבלה כזו בנוהל, ואיני סבור שהגבלה כזו היא מוצדקת. על לשכת הקשר לחוות דעתה, וככל שיש בידה לומר את התרשמותה גם מהאנשים עצמם, תאמר את דעתה, וזו תובא בחשבון. אין זה שיקול זר. אציין, כי כעולה מהפירוט לעיל, לשכת הקשר אמרה 3 דברים, ששניים מהם אינם מעלים ואינם מורידים. היא אמרה שיש לבחון את הקשר הזוגי, וזה מובן מאליו.

היא אמרה שאין למהר במתן מעמד, וכך למעשה בנוי ההליך, והיא אמרה שהתרשמותה שלילית. לשכת הקשר היתה רשאית להתרשם מהעותרת 2 ולהודיע את התרשמותה, ועל הרשות להביאה בחשבון.

טענה נוספת בפי העותרות, היא משוא פנים כלפי העותרות, כאילו הרשות נוטה נגדן בשל היותן בנות אותו מין. אני דוחה טענה זו. הנוהל עצמו מסדיר בחינת מעמד בני זוג בני אותו מין. לא מצאתי בכל התנהלות הרשות ביטוי כלשהוא להתייחסות לעותרות לפי בחירתן המגדרית, מלבד אמירה אחת, בדבר מערכת זוגית ארוכה שניהלה העותרת 1 עד לא מכבר עם גבר. התייחסות זו נראית לגיטימית על פניה, משום שכאשר העותרת 1 טוענת לקשר זוגי עם אישה, זמן קצר לאחר שסיימה קשר ארוך עם גבר, שינוי העדפותיה מחייב הסבר. העותרת הסבירה בעתירה שאפשר שאכזבתה מבן זוגה הגבר הוליכה אותה לזרועות אישה, העותרת 2, וגם הסבר זה צריכה הרשות לשקול, ביחד עם דברי מורתה במכתב שצירפה, לפיו תמיד חשדה שיש לעותרת 1 נטיה לבנות מינה. כאשר בוחנים את אמיתות הטענה בדבר תא משפחתי חדש של העותרת, ההתייחסות לקשרים אחרים קודמים ושונים לגיטימית ומחייבת הסברים. אין משוא פנים בהתייחסות זו.

בגדר הביקורת השיפוטית על החלטות המינהל, אין בית המשפט מעמיד עצמו במקום המינהל ואינו קובע את ההחלטה שהיה על המינהל לקבל, אלא בוחן האם החלטת המינהל התקבלה כדין לפי הראיות המינהליות שבפניו. לשווא הגישו העותרות במסגרת העתירה ראיות שאין ספק שנוצרו לאחר מתן ההחלטה, כגון מכתבי המלצה, ראיות על תשלום חשבונות ואפילו אישור הבנק על קיום חשבון משותף, זה שהעותרות טענו שלא ניתן לפתוח עקב מעמדה של העותרת 2. אילו היה בית המשפט צריך לקבל את ההחלטה, היה מקום להגשת ראיות אלה. אין מקום להגשתן כאשר לא עמדו בפני הרשות שאת החלטתה יש לבדוק.

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, נראה היה שאף שהעתירה מכוונת כלפי ההחלטה מיום 9.3.14, עניין של העותרות 2 לא נבחן דיו. בסוף דצמבר 2013 נקבע שתינתן לעותרת 2 אשרת תייר לחצי שנה ובתום התקופה יבחן ענינה מחדש. ענינה של העותרת 2 לא נבחן מחדש במאי 2014. ההחלטה שניתנה ב- 9.3.14 ניתנה על פי הראיות שהוגשו עד ינואר 2014. לכן, הצעתי לצדדים להסכים על אופן שבו יבחן ענינה של העותרת 2 כעת. הסכמת הצדדים דרושה, משום שהיא מעבר לעתירה, המתייחסת רק להחלטה מיום 9.3.14. המשיבה הסכימה להצעתי. ב"כ העותרות לא הסכים בסופו של דבר להצעה. על כן, אין מנוס אלא לדון בעתירה המכוונת כלפי ההחלטה מיום 9.3.14.

אין לעותרת 2 זכות מוקנית לשהות ולעבוד בישראל. ניתן לשר הפנים שיקול דעת להסדיר את מעמדם של בני זוג של אזרחים ישראלים, תוך הבחנה, בין היתר, בין מי שמקיים תא משפחתי זוגי עם אזרח ישראלי, לבין מי שאינו מבקש אלא את האפשרות לעבוד בישראל. במסגרת זו נוצר הנוהל לטיפול בבקשות מעין אלה, ובקשת העותרות נבחנה לפי אותו נוהל. נטל ההוכחה שהעותרות

מקיימות תא משפחתי מוטל על העותרות. זהו נטל הוכחה מוגבר (עע"מ 4332/06 ספרו נ' משרד הפנים), ואין הרשות צריכה להוכיח ההיפך.

בהחלטת הרשות מיום 9.3.14 לא נפל פגם המצדיק התערבות בית משפט לעניינים מינהליים. הרשות בחנה את הראיות בפניה, והן לא הוכיחו קיומו של תא משפחתי. אמנם, לא נמצאו הבדלים גדולים בין גירסאות שתי העותרות בשימוע שנערך להן, אך לא הותר עדיין הספק בדבר נטייתה של העותרת 1. העותרות לא הציגו מעשים כלכליים משותפים מספיקים, או ראיות מספיקות אחרות לקיום תא משפחתי משותף כנטען. אציין, כי טענת החלפת טבעות האירוסין במרץ 2013 לא נטענה כלל בפני הרשות. אם הצילומים שהוגשו בעתירה הם אלה שהוצגו לרשות, אין בהם צילומים של אצבעותיהן של העותרות הנושאות טבעות אירוסין.

אני דוחה את טענת העותרות, כאילו הסתרת יחסיהן ממשפחתן דווקא מצביעה על קיום תא משפחתי. הסתרה זו אינה מצביעה על קיום תא משפחתי ואינה מצביעה אחרת. איש איש וחיו, אבל אילו היו יחסי העותרות בידיעת משפחותיהן, אפשר שהיה הדבר מעלה את רמת השכנוע של טענותיהן לחיים משותפים כתא משפחתי.

אשר על כן, על פי כל האמור, אני קובע שלא נפל בהחלטת הרשות מיום 9.3.14 פגם המצדיק ביטולה. על כן, אני דוחה את העתירה, שהתייחסה להחלטה זו. הן העותרות והן המשיבה ביקשו לחייב בהוצאות את הצד שכנגד. למרות זאת, בנסיבות הענין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ג אייר תשע"ד, 13 מאי
2014, בהעדר הצדדים.

מנחם רניאל 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)